

skatten, thi Yderne af disse Skatter har ofte langt større Fordel af Statsbanerne, end de giver Vederlag for selv gennem høje Takster. Men den anden Side af Sagen lukker vi heller ikke Øjnene for.

Vi kan altsaa ikke anerkende den Betragtning, at Statsbanerne helt ud skal drives som Forretning. Betydelige Tilskud ikke alene til deres Anlæg, men ogsaa til deres Drift kan under visse Omstændigheder være forsvarlige. Det afgørende for os er, om Staten magter at køre med relativt lave Takster eller ikke. Hidtil har vi ment, at den gjorde det. Men vi har altid været paa det rene med, at det Tidspunkt kunde indtræde, hvor den ikke længere magtede det, og dette Tidspunkt er efter vor Mening nu kommet. De Lovforslag, der her foreligger, er et Udtryk for, at Statskassen nu ogsaa maa forøge sine Indtægter ad den Vej. Men vi beklager ikke, at de ikke er kommet tidligere. Tværtimod har vi indtil Dato ment, at andre Indtægtskilder først maatte holde for, inden man gik til denne. Men, som sagt, Tiden er nu en saadan, at de andre Indtægtskilder ikke længere kan give det fornødne, og saa er Tidspunktet kommet til Forhøjelse af Statsbanernes Takster.

Med denne Motivering skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag, og den samme Motivering gælder for Tillæget til Postloven, der i det væsentlige er en Følge af Lovforslaget om Statsbanetaksternes Forhøjelse.

Ellinger: Ogsaa vi kan fra vor Side tiltræde Lovforslaget om Forhøjelse af Statsbanernes Takster. Jeg har om dette Spørgsmaal gentagne Gange haft Debat med den højtærede Minister, og jeg har haft en levende Følelse af, at Ministerens bedre Jeg stod paa ganske samme Sted i denne Sag som jeg, men det har ikke kunnet komme til. Navnlige har det ærede Medlem fra Fakse (Stauning) udtalt sig mod, at man gik til Forhøjelse af disse Takster. Saa skete der det, at det ærede Medlem blev Kontrolminister; som saadan har han den Opgave at kontrolere, at Ministrene ikke undlader at foretage noget fornuftigt, i Henhold dertil er det nu aabenbart saaledes, at Trafikministerens bedre Jeg har faaet frit Spil, og vi faar da endelig langt om længe denne haardt tiltrængte Reform.

Nu at komme ind paa, hvorvidt Statsbanerne bør give paa den ene Side Overskud, paa den anden Underskud, som det ærede Medlem, der nylig talte (Gunnar Fog-Petersen), udviklede for os, er der ingen

Grund til. Jeg tror, at ethvert fornuftigt Menneske efterhaanden er kommet paa det rene med, at Staten her driver en Forretning, og at denne skal give et rimeligt Udbytte. Det kan den meget godt gøre, samtidig med at der etableres Jernbandedrift paa forskellige Steder i Landet, uden at netop de vedkommende Strækninger giver Overskud, men bidrager til, at vedkommende Egn bliver ophjulpel. Men i det store og hele bør Jernbandedriften som en Forretning selvfølgelig give Overskud. F. Eks. Preussen har jo netop konsolideret sine Finanser gennem Driften af sit Statsbanevæsen.

Jeg maa, ligesom det ærede Medlem, der først talte (Thomas Larsen), sige, at disse Lovforslag, ligesom Lovforslaget om den indirekte Beskatning, er kommet for sent. Nu kommer de — det gentager jeg fra før — paa et Tidspunkt, hvor Befolkningen, den brede Mellemstand og de, der ikke spekulerer paa Børsen og, vel at mærke, vinder der, har haardt ved at komme igennem. Samtidig med at denne Tilstand indtræder, kommer Ministeriet med alle sine forskellige yderligere Byrder, deriblandt ogsaa den, at Statsbanetaksterne nu skal forøges med 25 pCt. Havde man gjort det tidligere, kunde man enten ved at tage den samme Sats have undgaaet den stærke Forøgelse af Statslaanet, som det ærede Medlem, der først talte, omtalte, eller man kunde have gjort Byrden noget mindre, end man nu gør den. Nu er der ganske sikkert ikke andet for, end at Befolkningen maa bære ogsaa denne Byrde, og da hele Princippet, som ligger til Grund for Lovforslaget, er saa fornuftigt, som jeg gentagne Gange har sagt, det er, giver vi gerne Forslaget vor Tilslutning. Vi har ikke noget særligt Ønske om, at Forslaget skal gaa til Udvalg, men hvis der er Ønske derom fra nogen Side, saa bør det gaa i Udvalg, men det kan godt være en hurtig Udvalgsbehandling.

Hvad det andet Forslag angaar, vil vi heller ikke gøre Indvendinger mod dets Gennemførelse. Jeg kunde imidlertid have Lyst til at spørge den højtærede Minister, om han ikke kan give Afkald paa den foreslaaede Forøgelse fra 2 til 3 Øre af den indenbys Porto for Tryksager. Det er et Spørgsmaal, som har været meget stærkt debatteret i sin Tid, da Postloven var for. Der var den Gang stærk Modstand imod at gaa til en Forhøjelse. Saa vidt jeg husker, foreligger der ikke en eneste Anmærkning til dette Lovforslag, og da jeg ikke ad anden Vej har søgt Oplysninger derom, ved jeg